

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.265/2025/5.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Muhi Erika ügyvéd (cím1)

Az alperes:

név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Szabó D. Zsuzsanna ügyvéd (cím3)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.279/2025/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 6.P.21.481/2024/12.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes eljárás felfüggesztésére irányuló indítványát elutasítja.

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 53.340 (ötvenháromezer-háromszáznegyven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A név1ban 2023. szeptember 14-től 2024. június 30-ig volt látható a név2 brazil fotóművész képeiből nyílt kiállítás megnevezés címmel. A kiállításon olyan, 1967-ben készült fényképek is szerepeltek, amelyek a város-i és a város1-i melegek hétköznapi kapcsolatait mutatja be. A „Homoszexualitás” című alkotás egy félmeztelen fiúpárt ábrázol.

[2] 2023. november elejéig a teljes kiállítás szabadon megtekinthető volt, ekkor egy kordont feszítettek ki a kiállítótérben, amely előtt magyar és angol nyelvű felirat figyelmeztette a látogatókat, hogy a kiállítás kordonon túli részét csak 18 éven felüliek tekinthetik meg. A kordon mögé került a Homoszexualitás című fotó is.

[3] A felperes meglátogatta a kiállítást, ahol a teremőr megállított fiatalokat, tisztázandó, hogy elmúltak-e már 18 évesek. A felperes, mint meleg férfi bejegyzést írt a kiállítás vendégkönyvébe, amelyben kifejezésre juttatta, hogy nagyon megalázó, hogy a melegek pusztá létezését, ábrázolását a gyermekekre ártalmasnak tekintik.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azon magatartásával, hogy az megnevezés című fotókiállításon kordonnal zárta el azokat a képeket, amelyek város-i valamint város1-i meleg közösségeket ábrázolnak, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § m) pontjában szabályozott szexuális irányultságon alapuló zaklatást valósított meg vele szemben, és ezzel megsértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § c) pontjában szabályozott hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

[5] Kérte kötelezni az alperest a jogsértés abbahagyására és eltiltását a további jogsértéstől.

[6] Kérte az alperes elégtétel adására kötelezését is olyan formában, hogy az ítélet rendelkező részének a portál internetes oldalon való közzétételével fejezze ki a sajnálkozását.

[7] Kérte továbbá 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére is kötelezni az alperest, és perköltségigényt terjesztett elő.

[8] Keresetének indokolásaként a felperes előadta, hogy megalázó és sértő volt számára az, hogy a nemi identitásának megfelelő embereket ábrázoló képeket az alperes kordonnal

kerítette el, kifejezve azt, hogy az egyébként is diszkriminált csoport tagjainak pusztá ábrázolása is elrejtendő, és a kiskorúakra veszélyes.

[9] A felperes kiemelte azt, hogy a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény módosította a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényt, kiegészítve az 6/A. §-sal, amely szerint az e törvényben foglalt célok és a gyermekek védelme érdekében tilos tizenhét éven aluliak számára pornográf, valamint olyan tartalmat elérhetővé tenni, amely a szexualitást öncélúan ábrázolja, illetve a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a homoszexualitást népszerűsíti, jeleníti meg. Előadta, hogy ezen törvény miatt folyamatban van egy kötelezettségszegési eljárás az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt, amelyet az Európai Bizottság többek között azért kezdeményezett Magyarországgal szemben, mert álláspontja szerint a törvény sért több ún. szektorális irányelvet, az Alapjogi Charta több rendelkezését és az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkét is.

[10] A felperes hivatkozott továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) következetes gyakorlatára, amely szerint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikke alapján védelmet élvez a magánélet tiszteletben tartásához való jog részeként a szexuális irányultság is. Az EJEB gyakorlatából kiemelte azt, hogy nagy jelentőséget tulajdonít a pluralizmusnak, a nyitottságnak és a toleranciának, arra figyelemmel, hogy szociális kohézió csak úgy érhető el, ha a különböző identitású emberek harmonikus kapcsolatban élhetnek egymással, ez pedig feltételezi azt, hogy az állam egyetlen csoportot sem bélyegez meg, vagy nyilvánítja a velük kapcsolatos tartalmakat nemkívánatosnak.

[11] A felperes kifejtette azon álláspontját, hogy a homoszexualitásra és a meleg emberekre vonatkozó tartalmakat nem lehet csupán azon az alapon korlátozni, hogy a jogalkotó ezzel a gyermekeket védi. Álláspontja szerint a perbeli múzeumi tartalom elkerítése sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye 14. cikkében garantált, a hátrányos megkülönböztetés tilalmához való jogát a 8. cikkel összefüggésben.

[12] A felperes hivatkozott továbbá az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére és az Alkotmánybíróság 3206/2014. (VII. 21.) AB határozata alapján arra, hogy a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló megkülönböztetés az „egyéb helyzet” szerinti megkülönböztetésnek minősül.

[13] Kifejtette azt is, hogy a szexuális irányultság az Ebktv. 8. § m) pontjában meghatározott védett tulajdonság. Az ezen §-ban felsorolt tulajdonságok védelme az emberek egyenlő méltóságú személyként kezelésének kötelezettségére vezethetők vissza, és az emberi méltóságban, mint az egyenlőség dogmatikai alapjában gyökereznek.

[14] A felperes hivatkozott arra is, hogy az általa ismert ítélkezési gyakorlat szerint az Ebktv. 10. § (1) bekezdésének értelmezésénél, a zaklatás megtörténtének vizsgálatakor a bíróságok arra támaszkodnak, hogy a sérelmet szenvedett fél miként érzékelte a bánásmódot. Ehhez képest a zaklatás nem feltétlenül szándékos magatartás, bármely intézkedés zaklatás lehet, amelynek hatása alkalmas arra, hogy az érintett személy azt megaláazónak érezze.

[15] A felperes kifejtette, hogy az alperes magatartása hatásában alkalmas arra, hogy a sérelmet szenvedő személy környezetében elfoglalt helyét kedvezőtlenül befolyásolja, megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó közeg alakuljon ki. Meleg férfiként azzal szembesülni, hogy a közösség tagjait ábrázoló fotók nem kívánatosak, csak elkülönítve, még a művészi koncepciót, szabadságot is felülírva tekinthetők meg, sérti az emberi méltóságot.

[16] A felperes kifejtette azt is, hogy a diszkriminatív szabály alkalmazása sértette a jogait, azzal, hogy a múzeum kordonnal vette körül az LGBTQI közösséghez tartozó

személyeket ábrázoló képeket, nem csupán a képeket jelölte ártalmasnak a kiskorúak számára, hanem magát, a felperest is diszkriminálta.

[17] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[18] Hangsúlyozta, hogy elismeri és tiszteletben tartja a felperes személyiségi jogait, és kifejezetten elítél bármiféle, az Ebktv. szerinti védett tulajdonsághoz kapcsolódó megkülönböztetést, azonban a kiállításon alkalmazott elkerítéssel a jogszabályi kötelezettségének tett eleget.

[19] Álláspontja szerint a személyiségi jogsértés, illetve a nemi identitáson, szexuális irányultság szerinti megkülönböztetésen alapuló szexuális zaklatás tilalmának megszegése abban az esetben állapítható meg, ha a magatartás jogellenes. Nem tekinthető azonban jogellenesnek az a magatartás, amelyet jogszabály ír elő, illetve amelyet jogszabályi kötelezettség teljesítése érdekében tanúsítanak.

[20] A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 6/A. §-ának értelmezése szerint tilos 18 éven aluli személyek számára a homoszexualitást ábrázoló képek megjelenítése. A kiállításon szereplő, „Homoszexualitás” című, két egymást érintő félmeztelen férfit ábrázoló alkotás egyértelműen, címével is megerősítve a homoszexualitást ábrázolja. Ezért a Gyvt. 6/A. §-ban írt kötelezettségének betartása érdekében az alkotás megtekintését 18 év alatti személyek számára megakadályozta.

[21] Az Ebktv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott zaklatás kifejezetten valamely személy ellen irányuló magatartás, ahogyan a Ptk. 2:43. § c) pontja szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmának megszegése is egy adott személy elleni jogsértésként valósulhat meg. A kiállításon egy homoszexuális férfiakat ábrázoló felvétel kordon mögé helyezése annak érdekében, hogy az oda való bejutást 18 évesnél fiatalabbak számára megakadályozza, nem kifejezetten a felperes személye ellen elkövetett jogsértés, és egyébként sincs a felperessel összehasonlítható helyzetben levő személy.

[22] A keresetlevélből az tűnik ki, hogy a felperest a homoszexuális férfiak csoportjához tartozóként érte sérelem, azaz csoport tagjaként, ennek ellenére a személye ellen elkövetett sérelemre hivatkozik, és a követelés jogalapját is ennek megfelelően jelölte meg.

[23] Az alperes vitatta, hogy a kiállítás egy részének kordonnal való elkerítése azt az üzenetet hordozná, hogy a homoszexualitást tartalmazó felvételek nemkívánatosak. A közösség nagyobb részének nemi identitásától eltérő nemi identitású közösségek életét ábrázoló felvételek bemutatásából az alperes pozitív értékítéletére kellett volna következtetni. Az alperes éppen azt kívánta megmutatni, hogy ezek a közösségek ugyanúgy a társadalom szerves részei, mint bármely más közösség.

[24] A további jogsértéstől való eltiltás iránti kereseti kérelem oka fogott, a kiállítás ugyanis 2024. június 30-án bezárt.

[25] Az alperes a sérelemdíj összegét is vitatta. Érvelése szerint a felperes által hivatkozott, az egész LMBTQ-közösséget érintő sérelem a jelen perben nem értékelhető, a felperes a perben kizárólag az őt személyesen érintő jogsértéssel szemben léphet fel, és a sérelemdíj mértékét is ennek alapján lehet megállapítani.

Az első- és másodfokú ítélet

- [26] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [27] Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 forint perköltséget, továbbá az államnak 60.000 forint illetéket.
- [28] Határozatának indokolásában alkalmazott jogszabályként az Alaptörvény XV. *cikk* (2) bekezdésében, a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésében, a 2:43. § *c)* pontjában, a 2:54. § (1) bekezdésében, az Ebktv. 8. § *m)* pontjában és a 10. § (1) bekezdésében foglaltakat idézte.
- [29] Abból indult ki, hogy a Ptk. szerint a személyiségi jogokat személyesen lehet érvényesíteni. Személyiségi jogi perekben annak van polgári perbeli legitimációja, akinek a személyiségét sérelem érte.
- [30] Elfogadta a felperes azon személyes nyilatkozatát, hogy rendkívül megalázó volt számára, hogy a szexuális identitásának megfelelő embereket ábrázoló fényképeket kordonnal elkerítette az alperes. A jogi álláspontja szerint ennek ellenére sem állapítható meg felperes közvetlen érintettsége: a homoszexualitást ábrázoló műalkotások kiskorúak számára elérhetetlenné tétele, és ezáltal annak kifejezése, hogy a homoszexualitás pusztán ábrázolása ártalmas a gyerekekre, magát a homoszexuális közösséget sértheti, a megtekintés korlátozása ugyanakkor nem közvetlenül a felperes személye ellen irányult, így hiányzik a felperes perbeli legitimációja.
- [31] A Ptk. 2:54. § (5) bekezdése meghatározott feltételek szerint lehetővé teszi a közösség tagjának a közösséghez tartozásával összefüggésben a közösséget ért jogsérelem esetén személyiségi jogainak perbeli érvényesítését, a jelen perben azonban a felperes a Ptk. 2:43. § *c)* pontja alapján érvényesít igényt, amelyhez közvetlen érintettség szükséges.
- [32] Az Ebktv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott zaklatás kifejezetten valamely személy ellen irányuló magatartás, amely a Ptk. szerint szükséges közvetlen érintettséghez hasonlóan az adott esetben a felperes tekintetében nem állapítható meg.
- [33] Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.
- [34] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest a fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.
- [35] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú ítélet az anyagi jognak megfelel, de annak indokolása módosításra szorul. Amíg az elsőfokú bíróság alapvetően a perbeli legitimáció hiányára alapozta döntését, addig a másodfokú bíróság szerint érdemben el kell döntenie, hogy sérült-e a Ptk. 2:43. §-ának *c)* pontja, illetve az Ebktv. 10. § (1) bekezdése. Megvalósultak-e a jogszabályban rögzített tényállási elemek, van-e összefüggés az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem között.
- [36] A másodfokú bíróság álláspontja szerint, azzal, hogy az elsőfokú bíróság felvetette az „esetleges igényérvényesítésre vonatkozó jogalapot”, túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, valamint annak indokain, és ezzel megsértette a Pp. 2. § (2) bekezdéséből eredő, a 342. § (1) bekezdése szerinti kereseti kérelemhez kötöttség szabályát. Rögzítette, hogy ehhez képest a fellebbező a felülbírálat szempontjából szükségtelen okfejtésbe is bocsátkozott. Rögzítette azt is, hogy a felperesnek az EJEB esetjogával kapcsolatos érvelése ugyan összefügg az EJEE 8. *cikke* által védett érdekekkel, de a csoportokat ért hátrányos megkülönböztetés megítélésének szempontjaira vonatkozik.
- [37] A másodfokú bíróság a kereset lényegeként azt összegezte, hogy az a Ptk. 2:43. § *c)* pontján alapul, és a felperes azt állítja, hogy a hátrányos megkülönböztetés az Ebktv. 10. § (1) bekezdése szerinti zaklatásként valósult meg. Ehhez képest ezen két jogi rendelkezés alkalmazandóságáról kellett döntést hozni. A felperes kereshetőségi joga pedig az érvényesíteni kívánt jog alapján egyértelműen megállapítható.

[38] A felperes által hivatkozott főtanácsnoki indítványnak a C-769/22. Bizottság kontra Magyarország ügyben a másodfokú bíróság szerint a jelen ügyre nézve nincs relevanciája, tekintettel arra, hogy a hatályos törvényt mindaddig, amíg az Alkotmánybíróság meg nem semmisíti, Alaptörvény-konformnak kell tekinteni, és az alkalmazandó jog értelmezését a bíróságoknak az Alkotmánybíróság által meghatározott alkotmányos szempontok szerint kell elvégeznie. Ebben a körben felhívta az Alkotmánybíróság több határozatát {3/2015. (II. 2.) AB határozat, indokolás [17]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, indokolás [29]}.

[39] Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt az alapjogi szempontokat döntése meghozatalakor nem vette figyelembe. A másodfokú eljárásban ugyanakkor az alapjogi mérlegelés elvégezhető volt, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem tartalmára is figyelemmel.

[40] A hátrányos megkülönböztetés tilalmának értelmezése körében felhívta az Alkotmánybíróság több határozatát {17/2022. (VIII. 1.) AB határozat, indokolás [34]; 3141/2024. (V. 3.) AB határozat}. Ezekre figyelemmel rögzítette, hogy a hátrányos megkülönböztetés diszkrimináció, egy viszonyrendszerben érvényesül. Vizsgálandó továbbá, hogy az összehasonlítható helyzetben vannak-e azokkal, akikhez képest a hátrányokat az indítványban állítják. Vizsgálandó az is, hogy az indítványozók az Alaptörvény XV. cikk alapján milyen típusú sérelmet állítanak: a törvény előtti egyenlőség megsértésére hivatkoznak, vagy arra, hogy egy védett tulajdonságra tekintettel tett alapjogi különbségtételtől van szó. Az utóbbi AB határozat azt is kifejti, hogy a megkülönböztetés típusához igazodóan az észszerűségi, illetve a szükségességi-arányossági teszt alkalmazásával mérlegelni kell, hogy az azonosított hátrányos megkülönböztetés igazolható-e, illetve összeegyeztethető-e az Alaptörvénnyel.

[41] A másodfokú bíróság ismertette jogi álláspontjához kapcsolódóan az Ebktv. 4. § i) pontját, a 7. § (1)-(2) bekezdését, a 10. § (1) bekezdését, a Gyvt. 6/A. §-át.

[42] Ezekhez képest a bizonyítandó körülmények körében megjelölte azt, hogy a felperesnek valószínűsítienie kell azt, hogy hátrány érte, hogy a jogsértéskor rendelkezett-e az Ebktv.-ben meghatározott valamely védett tulajdonsággal. Ha ezeket a feltételeket a felperes teljesíti, akkor az alperes tartozik bizonyítani azt, hogy a jogsérelmet szenvedett fél által valószínűsített körülmények nem álltak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani.

[43] Mindezek vizsgálata során a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a védett tulajdonságként megjelölt szexuális irányultság nem volt vitatott. A felperes a védett tulajdonság miatt bekövetkezett hátrányt a megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő, vagy támadó környezet kialakítását is valószínűsítette.

[44] A másodfokú bíróság szerint az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperes elmulasztotta az összehasonlítható helyzetben lévő csoport megjelölését, mert az jogellenes elkülönítés. A zaklatás és megtorlás esetén ilyen összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport meghatározása az ítélkezési gyakorlat szerint nem szükséges (Kúria Pfv.IV.21.274/2016/4. számú ítélete).

[45] A másodfokú bíróság ugyanakkor kiemelte azt, hogy az alperes mentesülhet a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kérelmező által valószínűsített körülmények nem állnak fenn, vagy ha nem vitatja a valószínűsített tényeket, bizonyítja, hogy hiányzik az okozati összefüggés a hátrány és a védett tulajdonság között, így megtartotta az egyenlő bánásmód követelményét, illetve azt is bizonyíthatja az oksági összefüggés elismerése mellett, hogy nem volt köteles a konkrét esetben megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.

[46] A másodfokú bíróság az alperes védekezését úgy értékelte, hogy ez utóbbi körülményre hivatkozik.

[47] A másodfokú bíróság kiemelten vette figyelembe azt, hogy a kordonnal védett alkotás megtekinthetőségének korlátozására nem a felperes védett tulajdonságára (szexuális orientáció) tekintettel került sor, hanem a látogató közönség életkora alapján. A közönség ilyen megkülönböztetése, a nagykorú és kiskorú személyek csoportjaira bontása jogszabályi rendelkezésen alapult, amely mérlegelést nem engedett meg. A másodfokú bíróság szerint ebből önmagában következik, hogy a felperes hátrányára érvényesülő eltérő bánásmód nem állapítható meg.

[48] Az alperes alapvetően arra hivatkozott a másodfokú bíróság értékelése szerint, hogy az elkülönítés azon alapult, hogy eleget tegyen a Gyvt. 6/A. §-ában meghatározott kötelezettségének.

[49] A másodfokú bíróság tévesnek minősítette a felperes azon jogi álláspontját, hogy a Gyvt. 6/A. §-ában rögzített tiltás azért nem alkalmazható az alperes által, mert a törvény személyi hatálya nem terjed ki az alperesre. A másodfokú bíróság szerint a törvény személyi hatályának hiánya nem állapítható meg, a tiltó rendelkezés pedig egyértelmű. Az alperes köteles múzeumként a homoszexualitást megjelenítő tartalmat a 18 év alatti személyek számára nem elérhetővé tenni. Miután pedig a felperes nagykorú személy, ezért az ő számára ilyen korlátozás nem érvényesült.

[50] Összességében a másodfokú bíróság megállapította, hogy a kép elkordonozására a jogszabály végrehajtása érdekében került sor, és ez az eljárás az adott esetben zaklatást nem valósított meg. A felperes szubjektív érzete ennek megállapításához nem elegendő. Objektíve értékelhető sérelmet pedig nem adott elő.

[51] A másodfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a felperes nemi identitáshoz fűződő alapjogának korlátozása megfelel a szükségességi-arányossági tesztnek is. A fellebbezésben a felperes a fotó elkordonozását sérelmezte, e tekintetben az alperes intézkedése a cél elérésére (gyermekek védelme) alkalmas volt, és nem volt aránytalannak sem tekinthető. A múzeum, mint közintézmény a rá vonatkozó jogi rendelkezések keretei között azonban saját megfontolásai alapján rendezhette meg a kiállítást. Ennek keretében a bemutatott alkotások befogadási környezetét is szabadon formálhatta, és saját szempontjainak alárendelhetette. A felperes vélt sérelme a másodfokú bíróság szerint a jogsértés megállapításához nem volt elegendő. A másodfokú bíróság rögzítette azt is, hogy nem állapítható meg jogellenesség akkor, ha a jogalkalmazó jogszabályban foglalt kötelezettség teljesítése érdekében, annak keretei között maradva, és az alapjogi korlátozás szükségességére és arányosságára vonatkozó szabályt is betartva lépi át a magánautonómia egyébként védett határait, és a jelen esetben megállapítható az is, hogy a megtekintés korlátozása nem közvetlenül a felperes személye ellen irányult. A másodfokú bíróság szerint az alperes az adott esetben az egyenlő bánásmód követelményét nem volt köteles megtartani, ezért a kereset alaptalan, és a rögzített indokbeli módosítással az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[52] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak „megváltoztatását”, és a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát, továbbá perköltséget igényelt.

[53] A felperes megsértett jogszabályként a Ptk. 2:43. § c) pontját, az Ebktv. 4. § i) pontját, 8. § m) pontját, 10. § (1) bekezdését, valamint a Gyvt. 1. § (1) bekezdését, 2. § (1) bekezdését és 6/A. §-át jelölte meg. Részletesen ismertette a jogerős ítélet indokolásának általa különösen kifogásolt bekezdéseit, fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a Gyvt. hatálya nem terjed ki a múzeumokra.

[54] Hivatkozott arra, hogy a kérdéses fényképek nem tartoznak a homoszexualitás „népszerűsítésének” körébe, csak bemutatnak egy helyzetet, tájékoztatnak arról. Érdemben meg sem jelenítik a homoszexualitást.

[55] A felperes ismételten hivatkozott a köteleességszegési eljárásban keletkezett főtanácsnoki véleményre. Erre is figyelemmel előterjesztette azon indítványát, hogy a Kúria függessze fel az eljárást az EUB előtt C-769/22. szám alatt folyamatban lévő ügy befejezéséig.

[56] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján, és perköltséget igényelt. Álláspontja szerint a Gyvt. személyi hatálya kiterjed magára az alperesre is. A törvényeket mindenki köteles betartani, figyelemmel az Alaptörvény *R. cikkének* (2) bekezdésére is.

[57] Önmagában nem vitatta, hogy a kiállítás megtekinthetősége egy ideig korlátozás nélküli volt, ugyanakkor a megnevezés kiállítás névben történő kiállításának problémáira tekintettel, az alperes ártértékelt kezdeti álláspontját. Hangsúlyozta, hogy az elkülönítés alapja nem a látogatók nemi irányultsága szerint történt, hanem kizárólag az életkorhoz kötöten.

[58] Az alperes vitatta azt is, hogy a perben érintett kép (képek) csupán egy élethelyzetet mutatnának be. A képeken csak homoszexuális férfiak láthatók. Alkalmanként az intimitás, a melegség is érzékelhető, vagyis kiderül a szereplők homoszexualitása, ezért indokolt volt a korlátozás. Az alperes ellenezte az eljárás felfüggesztését, azt indokolatlannak minősítette, tekintettel arra, hogy az EUB részéről nem várható olyan határozat, amely közvetlenül kötelezné a Magyarországon eljáró bíróságokat bármire is. Az alperes szerint a bíróságoknak a jelenleg hatályos jogszabályok szerint kell eljárni. Nem merült fel előzetes kérdés, amely akár előzetes döntéshozatali eljárást indokolna, ezért a felfüggesztés iránti kérelmet az alperes szerint el kell utasítani.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[59] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak, az alábbiak szerint.

[60] A felperes felülvizsgálati kérelmében, illetve Pfv./4. számú észrevételében tett indítványai folytán a Kúriának először abban a kérdésben kellett határoznia, hogy a konkrét esetben helye van-e az eljárás felfüggesztésének, akár az EUB, illetve az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig.

[61] A Pp. 126. § (1) bekezdése szerint a bíróság a peres eljárást felfüggeszti, ha az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának [a) pont]; az Alkotmánybíróságnak a jogszabály, jogszabályi rendelkezés, közjogi szervezetszabályozó eszköz vagy jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárásának kezdeményezéséről határoz [b) pont]. A (2) bekezdés szerint ha a peres eljárásban olyan jogkérdés merül fel, amelynek tárgyában folyamatban lévő közigazgatási perben, más polgári perben, vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más közigazgatási vagy polgári eljárásban –

azonos tényekre alapítva – az (1) bekezdés szerinti valamely eljárást már kezdeményezték, a bíróság az írásbeli ellenkérelem – vagy annak hiányában beszámítás – előterjesztését követően a peres eljárást e másik ügyben kezdeményezett eljárás befejezéséig felfüggesztheti.

[62] A jelen esetben az állapítható meg, hogy az eljárás felfüggesztésének kötelező esete nem következett be. Ebben a körben mérlegeléssel hozható határozat.

[63] A felperes álláspontja az volt, hogy a Gyvt. 6/A. §-a alkotmányellenes, illetve a hatályos magyar és nemzetközi jogszabályokba ütközik, ezért nem alkalmazható a jelen esetben.

[64] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. A (2) bekezdés szerint Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. Az 28. cikk szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[65] A Gyvt. 6/A. §-a szerint e törvényben foglalt célok és gyermeki jogok biztosítása érdekében tilos tizennyolc éven aluliak számára pornográf, valamint olyan tartalmat elérhetővé tenni, amely a szexualitást öncélúan ábrázolja, illetve a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a homoszexualitást népszerűsíti, jeleníti meg.

[66] Ezen jogszabályi rendelkezést az Európai Unió Bírósága C-769/22. (Bizottság kontra Magyarország ügyben) vizsgálja. Az ügyben ítélet még nem született, ugyanakkor nyilvánosságra került az ún. „főtanácsnoki indítvány”, amely a törvénymódosítás érintett részét úgy véleményezi, hogy az nemzetközi jogi rendelkezésekkel, többek között az Európai Unió Alapjogi Charta szabályaival ellentétes.

[67] A Kúria szerint ebben a körben a másodfokú bíróság ítélete indokolásának [70] bekezdésében helytállóan állapította meg, hogy a hatályos törvényt mindaddig, amíg az Alkotmánybíróság meg nem semmisíti, Alaptörvény-konformnak kell tekinteni. Az alkalmazandó jog értelmezését a bíróságoknak az Alkotmánybíróság által meghatározott alkotmányos szempontok szerint kell elvégeznie.

[68] A felperes a Pfv./4. számú észrevételeiben előadta, hogy a kérdéses szabályozás nem tesz eleget a normavilágosság követelményeinek, ebből következően Alaptörvény-ellenes. Továbbá hivatkozott arra, hogy a Pécsi Járásbíróság az előtte folyamatban lévő konkrét büntetőeljárásban már fordult az Alkotmánybírósághoz ugyanezen okból. A felperes előadta azt is, hogy az EUB több közelmúltban hozott határozata rámutatott arra, hogy adott esetben sor kerülhet az európai jog közvetlen alkalmazására a nemzeti jog rendelkezésével kapcsolatban. A felperes előadta azt is, hogy a vonatkozó jogszabályhely kapcsán folyamatban van egy kötelezettségszegési eljárás, másrészt a Pécsi Járásbíróság mellett a Pesti Központi Kerületi Bíróság is felfüggesztett egy előtte fekvő büntetőeljárást, és ugyancsak az Alkotmánybírósághoz fordult. Ebből pedig az állapítható meg, hogy a jelen felülvizsgálattal érintett ügyben olyan jogkérdés merült fel, amelynek tárgyában folyamatban lévő más perben – azonos tényekre alapítva – a Pp. 126. § (1) bekezdése szerinti valamely eljárást már kezdeményezték.

[69] A Kúria álláspontja szerint a per eldöntése szempontjából nem a Gyvt. 6/A. § rendelkezésének értelmezése a perdöntő, hanem a felperes tény és jogállítása alapján az, hogy az alperes a Gyvt. 6/A. §-ának alkalmazásával megsértette-e a felperessel szemben az Ebktv. rendelkezéseit, és a Ptk. 2:43. § c) pontját.

[70] Mindezekre figyelemmel a Kúria az eljárás felfüggesztésére irányuló indítványt nem találta alaposnak, ezért azt elutasította.

[71] A Kúria ilyen körülményekre figyelemmel, érdemben vizsgálta a felperes felülvizsgálati kérelmét.

[72] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[73] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat.

[74] A konkrét esetben a Kúriának azt kellett megvizsgálnia, hogy az alperes részéről a felperes terhére az egyes fényképek kordonnal történő elkülönítése zaklatással elkövetett hátrányos megkülönböztetés, vagy sem.

[75] Az Ebktv. 4. § i) pontja szerint az egyenlő bánásmód követelményét a muzeális intézmények jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során (a továbbiakban együtt: jogviszony) kötelesek megtartani.

[76] Az Ebktv. 7. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti – különösen a III. fejezetben meghatározottak szerint – a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

[77] A (2) bekezdés szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, észszerű indoka van.

[78] A 10. § (1) bekezdése szerint zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a 8. §-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.

[79] A jelen perben az nem volt vitatott, hogy a felperes rendelkezik védett tulajdonsággal, szexuális irányultsága (homoszexualitás) okán. A védett tulajdonság miatt keletkezett hátrányt is állította.

[80] A jogellenes elkülönítés, a zaklatás és megtorlás esetén nem szükséges a felperessel összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport meghatározása az ítélkezési gyakorlat szerint (Kúria Pfv.IV.21.274/2016/4. [39] bekezdés). Ezért a felperesnek további valószínűsítési kötelezettsége nem volt. Ezzel szemben az alperes az Ebktv. 7. § (2) bekezdés b) pontja szerint a kimentési bizonyítási kötelezettségének eleget tett, bizonyította, hogy a

sérelmezett intézkedés nem a felperes ellen irányult, őt (a védett tulajdonságára tekintettel) nem is érintette, ezért az adott esetben a felperes hátrányára az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült.

[81] A másodfokú bíróság kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a kérdéses felvételek elkülönítése nem a felperes védett tulajdonságához kapcsolódott, hanem életkor (kiskorúság-nagykorúság) a Gyvt. 6/A. §-a alapján történt

[82] A Kúria szerint sem helytálló a felperes azon hivatkozása, hogy a Gyvt. személyi hatálya nem terjed ki a múzeumokra. Az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdése szerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. Maga a Gyvt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a személyi hatálya alól a múzeumokat, mint közintézményeket kivonná. Az alperes a Gyvt. módosított 6/A. § rendelkezéseit alkalmazta. E szerint a tiltás az alperesre is vonatkozik: köteles a homoszexualitást megjelenítő tartalmat a 18 év alatti személyek számára nem elérhetővé tenni. Az érintett fényképek, amelyek közül a felperes a fellebbezésben már csak egyetlenegyét jelölt meg, annak címe, témája alapján a Gyvt. szabályozási tárgykörébe esik. Ennek megfelelően zárta ki a megtekintés lehetőségéből a 18 év alatti személyeket az alperes. A felperes számára ugyanakkor a kérdéses kép korlátozás nélkül megtekinthető volt.

[83] Összességében a Kúria szerint helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy az alperes a jogszabály keretei között maradvá lépte át a magánautonómia egyébként védett határait. Az alapjogi korlátozás e törvényi rendelkezés alapján szükséges és arányos mértékű volt.

[84] Miután a korábbiak szerint az elkülönítésnek nem a felperes szexuális irányultsága volt az alapja, nem állapítható meg az Ebktv. 8. § *m)* pontjának sérelme, és ezen keresztül a Ptk. 2:43. § *c)* pontjának sérelme sem a felperes hátrányára.

[85] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[86] Az Ebktv. szerinti hátrányos megkülönböztetés megállapításának törvényi korlátját jelenti az, ha az alperes igazolni tudja a felperes által valószínűsített védett tulajdonság és hátrány (szubjektív érzet) közötti okozati összefüggés hiányát. A kérelmezett (alperes) mentesülhet a felelősség alól, ha igazolja, hogy nem volt köteles megtartani a konkrét esetben az egyenlő bánásmód követelményét.

Záró rész

[87] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselővel felmerült költség megfizetésére, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Az ügyvédi munkadíj mértékét a Kúria a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. §-a alapján

mérlegeléssel állapította meg, a felülvizsgálati ellenkérelem elkészítésére 3 ügyvédi munkaórát felszámítva (3x14.000 forint = 42.000 forint + áfa összegben).

[88] A Kúria a felperest kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Ennek mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie.

[89] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2026. április 1.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró